

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **H. S.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, pošt. schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2015, čj. OAM-647/ZA-ZA15-ZA15-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 2. 2016, čj. 42 Az 7/2015-34,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 2. 2016, čj. 42 Az 7/2015-34, **se ruší** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 23. 7. 2010 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný vydal dne 31. 8. 2015 rozhodnutí, jímž tuto žádost označil za nepřipustnou podle § 10a písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Druhým výrokem řízení ve věci mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zastavil. Třetím výrokem žalovaný určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“) Bulharská republika. Žalovaný dle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III konstatoval, že žalobce nenaplnuje žádné z kritérií uvedených v kapitole III cit. nařízení, které by určilo příslušnost České republiky či jiného konkrétního státu k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Jelikož žalobce prvně o mezinárodní ochranu požádal v Bulharské republice, žalovaný určil příslušnost Bulharska k posouzení žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu; krajský soud v záhlaví specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl. Mj. konstatoval, že předání žalobce do Bulharské republiky k dokončení řízení o jeho žádosti o poskytnutí azylu nebrání závažné důvody spočívající v systematických nedostacích azylového řízení.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasou kasační stížností napadl rozsudek krajského soudu. Stěžovatel v doplněné kasační stížnosti zejména polemizuje se závěry ohledně systémových nedostatků azylového řízení v Bulharské republice a upozorňuje na neuspokojivé podmínky, které vládou v tamních přijímacích střediscích. Stěžovatelova žádost prý nebyla individuálně posouzena, neboť stěžovatel je blízký věku mladistvých a v důsledku prožitých událostí trpí psychickými obtížemi. Žalovaný také pominul, že stěžovatelův bratr žije v České republice na základě doplňkové ochrany a stěžovatel s ním žije ve společné domácnosti. Vedle toho stěžovatel žalovanému vytýká, že v řízení nepostupoval v souladu s procesními ustanoveními nařízení Dublin III.

[4] Žalovaný se s názory stěžovatele neztotožnil. Popírá, že by vydal nezákonné, či nedostatečně odůvodněné rozhodnutí.

[5] Poté, co Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou, zabýval se její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. Jestliže zdejší soud rozhoduje o kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany, je povinen zkoumat, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. Za podstatný přesah vlastních zájmů je třeba považovat mj. zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele, a to např. hrubou chybu krajského soudu při výkladu procesního práva (blíže usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Právě o takovou situaci se v nynější věci jedná; současně má procesní vada judikaturní přesah nad rámec stěžovatelovy věci, kasační stížnost je proto přijatelná.

[6] Důvodnost kasační stížnosti zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; shledal přitom, že napadený rozsudek trpěl vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Návrhem na přiznání odkladného účinku se nezabýval, protože o samotné kasační stížnosti rozhodl bez odkladu. Soud jen pro pořádek připomíná, že zrušením rozsudku krajského soudu se opět aktivuje přiznání odkladného účinku usnesením krajského soudu ze dne 19. 10. 2015, čj. 42 Az 7/2015 – 20.

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti mj. namítá, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný. Ani žalovaný ani krajský soud prý neposoudili jeho případ individuálně a situaci v Bulharské republice pouze povšechně hodnotili.

[9] V žalobě stěžovatel mj. namítal, že „pobyt v bulharském uprchlickém zařízení mu způsobil velice silný traumatický zážitek. Poté, co se žalobce dozvěděl o napadeném rozhodnutí, jímž je mu uloženo přemístění do Bulharska, došlo u něj ke zhoršení psychického stavu. V psychologickém posudku od klinické psychologičky Mgr. K. J. je uvedeno, že ke zhoršení psychického stavu došlo z důvodu strachu z návratu do Bulharska, na základě velmi negativních vzpomínek – zejména nedostatek jídla, nedůstojné zacházení. Psycholožka konstatuje posttraumatickou stresovou poruchu a doporučuje léčbu v péči psychiatra“ (č. 1. 3 spisu krajského soudu). Stěžovatel dále navázal na tuto argumentaci v závěru žaloby a upozornil, že návratem do Bulharska by se jeho zhoršený psychický stav dále prohloubil. K žalobě připojil zprávu klinické psychologičky.

pokračování

[10] Krajský soud nad rámec pouhých rekapitulací závěrů žalovaného toliko uvedl, že „*nebylo prokázáno, že by žalobce patřil do některé z rizikových skupin, u kterých by bylo třeba zohlednit i další skutečnosti pro případ možné aplikace čl. 3 odst. 2 či čl. 17 [nařízení Dublin III]*“ (s. 6 rozsudku).

[11] Nejvyšší správní soud považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Krajský soud se totiž vůbec nezabýval řádně uplatněným a konkrétním žalobním bodem, argumentujícím ve prospěch toho, že stěžovatel patří do některé z rizikových skupin pro aplikaci čl. 3 odst. 2 a čl. 17 nařízení Dublin III (viz bod [9] shora). Místo toho jen reprodukoval odůvodnění rozhodnutí žalovaného, které problematiku, na niž žalobní bod dopadal, výslovně neřešilo. Bez jakékoliv argumentace krajský soud bez dalšího uzavřel, že v řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel patřil do některé z rizikových skupin. Takové pochybení krajského soudu při posuzování zcela konkrétní žalobní námitky nelze akceptovat, a to zejména vzhledem k tomu, že si krajský soud byl nebo měl být vědom požadavku individuálního, nikoliv pouze paušálního posuzování každého případu, v němž jde o příslušnost členského státu k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu (viz Kapitola III a IV nařízení Dublin III). Je nutno zdůraznit, že státy uplatňující nařízení Dublin III by měly provádět individuální hodnocení, zda přesun do Bulharské republiky bude slučitelný se závazky na ochranu základních práv podle práva EU, zvláště s přihlédnutím k žadatelům se specifickými potřebami či zranitelností (shodně ve vztahu k Bulharsku usnesení NSS ze dne 7. 5. 2015, čj. 9 Azs 29/2015 – 19, bod 28, obecně pak rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, čj. 1 Azs 248/2014 - 27).

[12] Krajský soud dále nezhodnotil ani se jinak nevyjádřil k relevanci argumentace ohledně rodinného zázemí stěžovatele v České republice (třetí odstavec na s. 3 žaloby).

[13] Vedle toho krajský soud nic neuvedl ani k důkaznímu návrhu psychologickým posudkem, který stěžovatel uplatnil v žalobě. Na č. l. 13 spisu krajského soudu je založena lékařská zpráva ze dne 5. 10. 2015. Krajský soud sice stěžovateli umožnil navrhnout důkazy, které měly jeho žalobní tvrzení prokázat, nicméně nedostál své povinnosti o vzneseném návrhu rozhodnout (§ 52 s. ř. s.). Pokud důkaznímu návrhu nevyhověl, měl minimálně vysvětlit, proč stěžovatelem předložený posudek psychického stavu ze dne 5. 10. 2015 nepovažoval za potřebný a neprovedl jej jako důkaz. V opačném případě jde o tzv. opomenutý důkaz, což ústí v porušení práva na spravedlivý proces (čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod, srov. např. náleze ze dne 23. 6. 2015, sp. zn. II. ÚS 2067/14, bod 13).

[14] To obdobně platí též k důkazním návrhům obsahem internetových stránek, kterými stěžovatel argumentoval ve prospěch teze, že v případě Bulharska jsou naplněny podmínky čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (viz text žaloby související s poznámkami 1, 2, 3 a 4 pod čarou). Ani s těmito důkazními návrhy se soud nijak nevypořádal.

[15] Pro zjištěnou vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud nemohl posuzovat zbývající kasační námitky.

[16] Vzhledem k výše uvedeným důvodům zdejší soud zrušil rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V dalším řízení bude krajský soud vázán právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud se zejména bude řádně zabývat všemi stěžovatelem včas a řádně uplatněnými žalobními body. Též posoudí, zda je potřeba provést dokazování; navržené důkazy buď provede anebo vysvětlí, proč by jejich provedení bylo nadbytečné. Krajský soud přitom vezme do úvahy relevantní judikaturu

(viz např. shora cit. rozhodnutí NSS čj. 9 Azs 29/2015 – 19 a čj. 1 Azs 248/2014 – 27 a v nich citovanou judikaturu Soudního dvora EU a Evropského soudu pro lidská práva). Současně je třeba zdůraznit, že na tento typ žalob se neuplatní omezení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy stěžovatel může za určitých podmínek vznášet a uplatňovat skutečnosti nastalé po vydání rozhodnutí žalovaného (viz rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, čj. 10 Azs 194/2015-32, ve světle nálezu ÚS ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16).

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti NSS nerozhodoval, neboť toto rozhodnutí je vyhrazeno krajskému soudu (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.). Krajský soud též rozhodne o odměně a náhradě hotových výdajů ustanoveného zástupce, který bude v řízení před krajským soudem stěžovatele dále zastupovat (viz analogicky § 35 odst. 8 s. ř. s., věta poslední).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu